

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэнтий аймгийн Өлзийт тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХЭА-2023/171/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Чингис хот

2023 он

Тэргүүлэх аудитор: Ч.Эрдэнэбаатар

Утас: 70562112

Аудитын менежер: Д.Оюунтуяа

Утас: 99775390

“Өндөрхаан итгэл аудит” ХХК-ийн:

Аудитор: Б.Маналсүрэн

Утас: 99059424

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

23119 Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Сариг баг
Утас: 70-56-21-47, Факс: 70-56-21-12
E-mail: khentii@audit.gov.mn

2023.02.28 № 187

танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хэнтий аймгийн Өлзийт тосгоны ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэнтий аймгийн Өлзийт тосгоны ерөнхий боловсролын сургууль нь 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Өлзийт тосгоны ерөнхий боловсролын сургуулийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх мөнгөн хөрөнгө 56,074.1 мянган төгрөг, бараа материал 79,890.0 мянган төгрөг, үндсэн хөрөнгө 788,171.2 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй, нийт хөрөнгө 925,745.4 мянган төгрөг байна. Тайлант онд улсын төсвөөс 646,951.5 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 72,428.7 төгрөг, нэмэлт орлогоос 138,9 мянган төгрөгөөр тус тус санхүүжиж, 2,201.3 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллагын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 169,420.6 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн. Үүнд: Цахим сургалт-бүтээлч хүүхэд нэртэй 5 сумын багш нарын сургалтанд зориулан цайны зардалд 565.0 мянган төгрөгийг төсвөөс зориулалт бусаар зарцуулсан зөрчилд төлбөрийн акт, 5 сая төгрөгнөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 4, зарлагын 1 гүйлгээ, өмч хөрөнгө зарцуулах тушаал шийдвэр мэдээлээгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль болон үнэлгээ ба хуваарилалт, нийцсэн ба зохистой байх гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Анхан шатны баримтын бүрдлийг сайжруулах, эд хариуцагчийн эрх үүргийн дүрмийг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгож ажиллахыг зөвлөж байна.

• 232330290

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБООС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ч.ЭРДЭНЗБААТАР

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	59,521,631.64	137,574,145.19
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	56,074,158.90
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	56,074,158.90
3121	Төгрөг	-	56,074,158.90
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	56,074,158.90
33	АВЛАГА	-	1,609,156.91
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	1,609,156.91
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	59,521,631.64	79,890,829.38
351	Түүхий эд материал	2,006,946.00	2,375,190.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,920,846.00	2,375,190.00
35130	Эм боох материал	86,100.00	-
354	Хангамжийн материал	57,514,685.64	77,515,639.38
35410	Бичиг хэргийн материал	6,109,061.55	7,006,561.55
35420	Аж ахуйн материал	24,357,210.00	23,716,360.00
35440	Тулш, шатах тослох материал	792,900.00	352,000.00
35460	Хүнсний материал	41,300.30	2,936,733.40
35470	Бусад хангамжийн материал	26,214,213.79	43,503,984.43
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,120,011,436.93	788,171,267.33
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,120,011,436.93	788,171,267.33
392	Биет хөрөнгө	908,088,936.63	576,273,766.99
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,121,534,120.00	1,181,127,816.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(326,972,845.91)	(718,670,450.80)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	161,296,680.44	136,601,313.40
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(97,464,127.78)	(69,389,080.04)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	59,299,349.33	44,423,118.40
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(25,143,368.93)	(16,813,707.53)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	8,303,810.00	13,303,810.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,635,301.62)	(3,179,673.54)
39217	Ном	8,870,621.10	8,870,621.10
393	Биет бус хөрөнгө	211,922,500.30	211,897,500.34
39301	Програм хангамж	910,000.00	610,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(847,499.70)	(572,499.66)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	211,860,000.00	211,860,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,179,533,068.57	925,745,412.52
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	3,263,601.16	2,794,418.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,263,601.16	2,794,418.00
413	Өглөг	3,263,601.16	2,794,418.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	3,213,166.16	24,418.00
4136	Бусад өглөг	50,435.00	2,770,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	50,435.00	2,770,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,176,269,467.41	922,950,994.52
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,176,269,467.41	922,950,994.52
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	364,628,996.04	364,628,996.04
51101	Өмч: - төрийн	364,628,996.04	364,628,996.04
512	Хуримтлагдсан үр дүн	149,856,978.37	(103,461,494.52)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	149,856,978.37	149,856,978.37
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(253,318,472.89)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	661,783,493.00	661,783,493.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,179,533,068.57	925,745,412.52

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	651,720,148.70	801,599,401.78
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	87,912,748.70	82,358,101.78
120	Нийтлэг татварын бус орлого	87,912,748.70	82,358,101.78
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	87,912,748.70	82,358,101.78
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		138,900.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	87,912,748.70	82,219,201.78
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	563,807,400.00	719,241,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	523,073,100.00	646,812,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	523,073,100.00	646,812,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	5,110,400.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,756,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	354,400.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	35,623,900.00	72,428,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	35,623,900.00	72,428,700.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	585,430,861.26	1,054,917,874.67
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	585,430,861.26	1,054,917,874.67
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	557,218,455.83	1,031,955,248.16
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	405,129,830.47	466,024,579.97
210101	Үндсэн цалин	205,329,554.00	418,368,473.97
210102	Нэмэгдэл	145,350,905.47	-
210104	Урамшуулал	36,237,221.00	9,461,354.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	18,212,150.00	38,194,752.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,080,753.05	56,074,923.31
210201	Тэтгэврийн даатгал	37,075,081.98	40,332,164.54
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,044,422.46	2,022,923.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,407,263.62	3,539,156.32
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	787,749.15	1,165,519.79
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,766,235.84	9,015,159.47
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	28,904,996.20	32,589,887.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,990,156.20	15,453,977.24
210302	Түлш, халаалт	16,764,840.00	17,135,910.00
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,200,902.00	15,294,825.14
210401	Бичиг хэрэг	3,076,100.00	3,667,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,549,972.00	1,439,850.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	215,500.00	-
210404	Ном, хэвлэл	42,000.00	1,029,635.14
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	74,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,243,330.00	2,931,290.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	6,226,250.00
2105	Нормативт зардал	11,503,713.00	28,248,006.90
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,140.00	265,750.00
210502	Хоол, хүнс	11,502,573.00	27,606,256.90
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	376,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,990,005.20	-
210604	Урсгал засвар	2,990,005.20	-
2107	Томилот, зочны зардал	820,000.00	-
210702	Дотоод албан томилот	820,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,920,000.00	855,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр	1,200,000.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	855,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	34,668,255.91	432,868,025.60
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	362,700.00	6,966,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,160,300.00	3,889,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хоргодол	33,145,255.91	422,011,925.60
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	28,212,405.43	22,962,626.51

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,035,856.50	20,761,316.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,035,856.50	20,761,316.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	20,461,705.13	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,461,705.13	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	714,843.80	2,201,310.51
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	714,843.80	2,201,310.51
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	66,289,287.44	(253,318,472.89)

АУДИТ ХИЙГДСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

2022 оны 12 дугаар сарын 31

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	563,807,400.00	719,380,200.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	138,900.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	138,900.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		138,900.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал		-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	563,807,400.00	719,241,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	523,073,100.00	646,812,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	523,073,100.00	646,812,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	5,110,400.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,756,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	354,400.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	35,623,900.00	72,428,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	35,623,900.00	72,428,700.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	545,507,400.00	663,306,041.10
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	545,507,400.00	663,306,041.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	515,255,418.07	638,709,370.59
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	405,503,031.47	467,648,543.87
210101	Үндсэн цалин	229,969,957.00	302,806,110.27
210102	Нэмэгдэл	131,433,181.47	114,140,510.70
210104	Урамшуулал	25,887,743.00	7,068,506.90
210105	Гэрээт ажлын хөлс	18,212,150.00	43,633,416.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	52,263,131.40	59,248,864.48
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,454,797.23	40,674,379.97
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,050,410.46	4,767,288.93
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,289,331.72	3,866,952.53
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	769,872.15	874,683.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,698,719.84	9,065,559.47
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	25,657,656.20	33,204,987.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,990,156.20	13,409,427.24
210302	Түлш, халаалт	13,517,500.00	19,795,560.00
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,161,872.00	278,800.00
210401	Бичиг хэрэг	247,400.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	1,179,972.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	215,500.00	-
210404	Ном, хэвлэл	479,600.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	74,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	965,400.00	278,800.00
2105	Нормативт зардал	9,096,027.00	29,321,990.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	86,100.00	-
210502	Хоол, хүнс	8,557,327.00	29,321,990.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	452,600.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,451,400.00	3,273,450.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,200,000.00	-
210604	Урсгал засвар	9,251,400.00	3,273,450.00
2107	Томилолт, зочны зардал	820,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	820,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,720,000.00	4,991,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,000,000.00	138,900.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	4,853,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,582,300.00	40,740,835.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	629,300.00	33,461,235.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,953,000.00	7,279,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	30,251,981.93	24,596,670.51
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,075,433.00	22,395,360.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	8,075,433.00	22,395,360.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	20,461,705.13	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,461,705.13	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	714,843.80	2,201,310.51
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	714,843.80	2,201,310.51
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	18,300,000.00	56,074,158.90
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	18,300,000.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	18,300,000.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	18,300,000.00	-
222001	Тоног төхөөрөмж	18,300,000.00	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(18,300,000.00)	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	56,074,158.90
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	56,074,158.90

Өлзийт тосгоны ЕБС

АУДИТ ХИЙГДСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

2022 оны 12 дугаар сарын 31

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	364,628,996.04	661,783,493.00	81,659,932.66	1,108,072,421.70
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	1,907,758.47	1,907,758.47
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	364,628,996.04	661,783,493.00	83,567,691.13	1,109,980,180.17
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	66,289,287.24	66,289,287.24
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	364,628,996.04	661,783,493.00	149,856,978.37	1,176,269,467.41
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	364,628,996.04	661,783,493.00	149,856,978.37	1,176,269,467.41
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	364,628,996.04	661,783,493.00	149,856,978.37	1,176,269,467.41
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(253,318,472.89)	(253,318,472.89)
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	364,628,996.04	661,783,493.00	(103,461,494.52)	922,950,994.52

Өлзийт тосгоны ЕБС

АУДИТ ХИЙГДСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

2022 оны 12 дугаар сарын 31

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Баглагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	719,380,200.00	661,104,730.59
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	719,380,200.00	661,104,730.59
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	696,486,700.00	638,709,370.59
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	517,360,000.00	467,648,543.87
210101	Үндсэн цалин	370,966,500.00	302,806,110.27
210102	Нэмэгдэл	108,502,000.00	114,140,510.70
210104	Урамшуулал	7,953,600.00	7,068,506.90
210105	Гэрээт ажлын хөлс	29,937,900.00	43,633,416.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	65,964,000.00	59,248,864.48
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,350,800.00	40,674,379.97
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,049,900.00	4,767,288.93
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,167,600.00	3,866,952.53
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,048,500.00	874,683.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,347,200.00	9,065,559.47
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	36,359,600.00	33,204,987.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,363,000.00	13,409,427.24
210302	Түлш, халаалт	22,696,600.00	19,795,560.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,300,000.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	284,400.00	278,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	284,400.00	278,800.00
2105	Нормативт зардал	29,363,300.00	29,321,990.00
210502	Хоол, хүнс	29,363,300.00	29,321,990.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,104,400.00	3,273,450.00
210604	Урсгал засвар	2,104,400.00	3,273,450.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,853,000.00	4,991,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр	4,853,000.00	138,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	4,853,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40,198,000.00	40,740,835.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,918,400.00	33,461,235.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,279,600.00	7,279,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22,893,500.00	22,395,360.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22,893,500.00	22,395,360.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,893,500.00	22,395,360.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	719,380,200.00	717,178,889.49
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	646,812,600.00	646,812,600.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	646,812,600.00	646,812,600.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	72,428,700.00	70,227,389.49
132001	Орон нутгийн төсвөөс	72,428,700.00	70,227,389.49
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	138,900.00	138,900.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	138,900.00	138,900.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		56,074,158.90

Гурав. Аудитын илрүүлэлт

Санхүүгийн тайланд тусгагдаагүй байсан өглөг авлагыг тооцоо нийлүүлж залруулав. ЕСМ ХХК-д 2,770.0 мянган төгрөг, иргэн Алтаннаранд 24.4 мянган төгрөгийн өглөгтэй, Татварын хэлтэсээс 437.7 мянган төгрөг, Нийгмийн даатгалын хэлтэсээс 1,171.4 мянган төгрөгийн авлагатай тус тус гарсныг залруулсан. Дансны бичилт буруу хийж ерөнхий журналд зардал буруу хаасан зэрэг 9,555.5 мянган төгрөгийн залруулга хийгдсэн болно

Аудитаар нийт 159,865.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 565.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 159,300.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлэв

3.1 Төлбөрийн акт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2022 оны А/59 дүгээр тушаалаар “Төрийн аудитын байгууллагаас Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих бодлого, чиглэл”, 2022 оны А/89 дүгээр тушаалаар “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих бодлого, чиглэлийг хэрэгжүүлэх заавар”-ыг баталсан байна.

Дээрх чиглэл, зааврыг хэрэгжүүлж, санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгагдагч байгууллагад хамааралтай 29 шалгуур үзүүлэлтийн дагуу горим, сорилыг гүйцэтгэж, холбогдох баримтыг тулган баталгаажуулахад тайлант онд 5 сумын багш нарын сургалтын цайны зардалд зориулан 565.0 мянган төгрөгийг төсвөөс зарцуулан хэмнэж ажиллах арга хэмжээ аваагүй. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.3-д “сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөнийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, дотоод албан томилолт болон холбогдох бусад зардлыг хэмнэх” гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийг хэмнэж ажиллаагүй 565.0 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

Шилэн дансны нэгдсэн системд байршуулсан мэдээллийг шалгахад 159,300.0 мянган төгрөгийн төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн 4 мэдээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 4, зарлагын 1 гүйлгээг мэдээлээгүй, орлогын 2 гүйлгээг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хууль-ийн 6.4.5 “Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр” 6.4.8 “Бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр”-ийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны www.shilendans.gov.mn цахим санд байршуулбал зохих мэдээллийг тогтсон хугацаанд үнэн зөв, бүрэн мэдээлж ажиллах албан шаардлага өгөв.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруула агүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Өглөг авлагыг тооцоо нийлүүлж залруулав.	4	4,403.6	4	4,403.6			4	4,403.6				
Зардал буруу хаасан	1	5,151.9			1	5,151.9	1	5,151.9				
Дүн	5	9,555.5	4	4,403.6	1	5,151.9	5	9,555.5				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
		0										
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
“Шилэн дансны тухай хууль”-ийн 6.4.8 дахь, 6.8.1 дэх заалтууд	1	159,300.0			1	159,300.0		
Дүн	1	159,300.0			1	159,300.0		
Хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
“Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль”-ийн 15.2.3 дахь заалт.	1	565.0	1	565.0				
Дүн	1	565.0	1	565.0				
Нийт дүн	2	159,865.0	1	565.0	1	159,300.0		

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			